

[Opis](#)

[Wymagania](#)

[Zatrudnienie/Przygotowanie zawodowe/Egzamin](#)

[Uprawnienia i zadania](#)

W klasyfikacji zawodów i specjalności zawód zwrotniczy jest pod kodem **831211**.

Opis

[do góry](#)

Zwrotniczy - osoba, która obsługuje ręcznie nastawiane zwrotnice; ustawia potrzebne położenie zwrotnic i wykolejnic znajdujących się na drodze przebiegu pociągów, zamykając je na zamki kluczowe przekazywane nastawniczemu i dyżurnemu ruchu.

Wymagania

[do góry](#)

Zgodnie z Art. 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego i warunków, jakie powinny spełniać osoby zatrudnione na tych stanowiskach oraz prowadzący pojazdy kolejowe, oraz Załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia zmieniającego w/w Rozporządzenie, zwrotniczym może być osoba, która spełnia poniższe warunki:

1. jest pełnoletnia,
2. posiada zdolność fizyczną i psychiczną, potwierdzoną orzeczeniem lekarskim,
3. zdała egzamin kwalifikacyjny przed komisją, potwierdzony świadectwem złożenia egzaminu kwalifikacyjnego,
4. zdała inny egzamin kwalifikacyjny, wymagany przy dodatkowych czynnościach na danym stanowisku, potwierdzony odpowiednim świadectwem,
5. zna specyficzne warunki wykonywania pracy na danym stanowisku pracy,
6. uzyskała autoryzację do pracy na danym stanowisku,
7. posiada wydane przez pracodawcę upoważnienie do wykonywania czynności na danym stanowisku potwierdzające znajomość specyficznych warunków pracy na tym stanowisku,
8. posiada zawodowy staż pracy - odbyła przygotowanie zawodowe,
9. posiada:

a) wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz tytuł zawodowy robotnika wykwalifikowanego;

albo

b) dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe na poziomie zasadniczym.

Zatrudnienie/Przygotowanie zawodowe/Egzamin

[do góry](#)

Zatrudnienie

Kandydat na zwrotniczego musi być najpierw zatrudniony przez pracodawcę (pracodawca - w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego i warunków, jakie powinny spełniać osoby zatrudnione na tych stanowiskach oraz prowadzący pojazdy kolejowe - paragraf 2 punkt 2), aby następnie rozpocząć przygotowanie zawodowe.

Przygotowanie zawodowe

- staż stanowiskowy i szkolenie praktyczne
- szkolenie teoretyczne - według programu pracodawcy, dla osób, które nie posiadają tytułu zawodowego technika albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe technika
- zajęcia próbne - wykonywanie czynności zwrotniczego pod nadzorem

Egzamin kwalifikacyjny, który przeprowadza się na wniosek pracodawcy to egzamin:

- a) praktyczny
- b) teoretyczny
- c) szkolenie i egzamin z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy - według programu opracowanego przez pracodawcę zgodnie z przepisami ustawy - Kodeks pracy.

Zakres przedmiotowy szkolenia, jak i późniejszego egzaminu kwalifikacyjnego na stanowisko Zwrotniczego określa Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu stanowisk bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego i warunków, jakie powinny spełniać osoby zatrudnione na tych stanowiskach oraz prowadzący pojazdy kolejowe.

Więcej informacji na temat szkolenia i zakres egzaminu można znaleźć w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie pracowników zatrudnionych na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego, prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych oraz pojazdów kolejowych metra.

Uprawnienia i zadania

[do góry](#)

Pracodawca wydaje pracownikom zatrudnionym na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego, dokument uprawniający do wykonywania czynności na stanowisku, na które pracownik zdawał egzamin; w tym przypadku na stanowisku zwrotniczego.

Do zadań zwrotniczego należy:

- dokonywanie zewnętrznych oględzin rozjazdów, łączników szynowych i odcinków izolowanych;
- nastawianie potrzebnych położeń zwrotnic i wykolejnic znajdujących się w drodze przebiegu pociągów w obrębie posterunku zwrotniczego (okręgu nastawczego);
- nadawanie sygnałów wizualno - słuchowych po należyтым ułożeniu i ewentualnym zabezpieczeniu drogi jazdy taboru;
- obserwowanie jazdy pociągów, pojazdów pomocniczych i pojazdów trakcyjnych, a w razie potrzeby zatrzymywanie ich sygnałem "Stój";
- oświetlanie wskaźników na zwrotnicach i sygnałach określonych regulaminem;
- dokręcanie śrub i wkrętów na przydzielonych rozjazdach i wykolejnicach;
- czyszczenie elementów trących zwrotnic oraz ich smarowanie;
- odśnieżanie rozjazdów i wykolejnic oraz usuwanie złodowacenia ich elementów;
- uczestniczenie w prowadzeniu manewrów w rejonie posterunku zwrotniczego (okręgu nastawczego) i zabezpieczanie odstawionego taboru;
- stwierdzanie wyjazdu pociągu z sygnałem końcowym;
- stosowanie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony od porażeń prądem elektrycznym oraz ochrony środowiska;
- posługiwanie się urządzeniami łączności przewodowej i bezprzewodowej;
- obsługa ręcznie nastawianych zwrotnic;
- ustawianie potrzebnego położenia zwrotnic i wykolejnic znajdujących się na drodze przebiegu pociągów, zamykając je na zamki kluczowe przekazywane nastawniczemu i dyżurnemu ruchu.

Złożenie egzaminu kwalifikacyjnego na stanowisko zwrotniczego uprawnia dodatkowo do obsługi przejazdu kolejowego sterowanego z technicznego posterunku nastawczego.